

**A MAB akkreditációs elvárásai, szakmai bírálati szempontjai¹ (SZBSZ)
felsőoktatási intézmény (FOI) létesítésének véleményezésében**

Hatályos: 2012. szeptember 1-től

Tartalom:

I. A létesítendő FOI tervezett tevékenysége

- I.1. A létesítendő felsőoktatási intézmény szakmai előzményei
- I.2. A tervezett oktatási tevékenység
- I.3. A tervezett minőségbiztosítási rendszer
- I.4. Intézményi dokumentumok

II. A létesítendő FOI folyamatos működésének feltételei

- II.1. A FOI szervezeti felépítése
- II.2. A személyi feltételek
- II.3. A tárgyi feltételek, infrastruktúra
- II.4. Az intézmény képzési kapacitása

¹ A MAB a felsőoktatási intézmény létesítése szakmai bírálati szempontjaihoz kiindulási alapnak tekinti a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv.) alább jelzett rendelkezéseit, valamint a felsőoktatási minőségértékelés és -fejlesztés egyes kérdéseiről szóló 19/2012. (II. 22.) Korm. rendelet (Minőségügyi kr.) vonatkozó előírásait.

Nftv. 4. § (1) Felsőoktatási intézményt önállóan vagy más jogosulttal együttesen

a) a magyar állam, országos kisebbségi önkormányzat,

b) a Magyarországon nyilvántartásba vett egyházi jogi személy, beleértve a jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységét is (a továbbiakban: egyházi jogi személy),

c) a Magyarország területén székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet [a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685. § c) pont],

d) a Magyarországon nyilvántartásba vett alapítvány vagy közalapítvány alapíthat.

Továbbá: **Nftv.6-7.§, 9.§, 12-14.§, 108.§ 11.**

Minőségügyi kr. 22. § (1) A MAB az Oktatási Hivatal részére szakvéleményt készít a felsőoktatási intézmény működésének engedélyezésére, valamint működési engedélyének felülvizsgálatára irányuló eljárásban.

I. A LÉTESÍTENDŐ FOI TERVEZETT TEVÉKENYSÉGE**I.1. A létesítendő felsőoktatási intézmény szakmai előzményei**

A létesítendő felsőoktatási intézmény legalább 3 évre visszanyúló, szervezett és dokumentált szakmai, oktatási és kutatási előzményekkel rendelkezik.

I.2. A tervezett oktatási tevékenység

Felsőoktatási intézmény akkreditálható, ha képzési-oktatási előzményekkel szakmailag megalapozott, tervezett felsőoktatási tevékenysége során legalább **két** képzési, illetve tudományterületen vagy művészeti ágban, **legalább négy** szakon az alábbi pontok szerint választható képzési szerkezetben folytat

- a) alapképzést,
- b) alap- és mesterképzést,
- c) alap-, valamint mester- és doktori képzést,
- d) mester- és doktori képzést. [Nftv. 6.§ (2)]

Egyetemenként [Nftv. 9.§ (3)] az a felsőoktatási intézmény akkreditálható, amelyik

- a) legalább két képzési területen jogosult mesterképzésre, valamint legalább **két** tudományterületen doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére;
- b) munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatóinak, kutatóinak legalább **ötven százalék**a tudományos fokozattal rendelkezik;
- c) legalább **három** egyetemi karral rendelkezik;
- d) tudományos diákkörököt működtet;
- e) az általa indított szakok egy részén képzéseit képes idegen nyelven folytatni.

Hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézmény az egyetem elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen jogosult mesterképzés folytatására, valamint legalább egy tudományterületen vagy művészeti területen doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére. [Nftv. 91.§ (4)]

Művészeti felsőoktatási intézmény az egyetem elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen jogosult alap- vagy mesterképzésre, illetve egy tudományterületen doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére. [Nftv. 101.§ (4)]

Művészeti felsőoktatási intézmény – alapító okirata szerint – eltérhet a karok számára és típusára vonatkozó általános feltételtől. [Nftv. 101.§ (4)]

Főiskolaként [Nftv. 9.§ (4), 108.§ (11)] a felsőoktatási intézmény akkor akkreditálható, ha

- a) a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatóinak létszáma eléri a 35 főt;
- b) a munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatóinak, kutatóinak legalább **egyharmada** tudományos fokozattal rendelkezik.

Hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézmény a főiskola elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen egy szakon jogosult alapképzés folytatására. [Nftv. 91.§ (5)]

Művészeti felsőoktatási intézmény a főiskola elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen jogosult alap- vagy mesterképzésre. [Nftv. 101.§ (4)]

I.3. A tervezett minőségbiztosítási rendszer

A tervezett felsőoktatási tevékenység minőségének biztosítására van kidolgozott, intézményi szintű és a folytatandó képzések minőségi kontrollját is magába foglaló minőségbiztosítási rendszer.

I.4. Intézményi dokumentumok

Az intézmény létesítésekor az alapvető működési dokumentumok kidolgozottak, rendelkezésre állnak (alapító okirat; szervezeti és működési szabályzat az Nftv. 2. melléklete szerinti kötelező tartalmi elemekkel; képzési program; intézményfejlesztési terv; a számviteli törvény és végrehajtási rendelete szerinti belső szabályzat).

II. A LÉTESÍTENDŐ FOI FOLYAMATOS MŰKÖDÉSÉNEK FELTÉTELEI

II.1. A FOI szervezeti felépítése

Az új intézmény szervezeti tagoltsága, szervezeti egységei a felsőoktatási intézmény tervezett feladatainak ellátását célszerűen és ésszerűen, a jogszabályi előírások [Nftv. 12-14.§] szerint szolgálják.

Felsőoktatási intézmény **kara** [Nftv. 108.§ 11.] akkreditálható, ha egy vagy több képzési területen, tudományterületen több, a képzési programban rögzített szakmailag összetartozó képzés oktatási és tudományos kutatási, illetve alkotóművészeti tevékenység feladatait látja el.

Egyetemi karként az a szervezeti egység akkreditálható, amelyen

- a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma eléri a 40 főt;
- a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók és kutatók legalább fele rendelkezik tudományos fokozattal, s a tudományos fokozattal rendelkező oktatók rendszeres kutató tevékenységet folytatnak;
- az egy teljes munkaidőben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező oktatóra jutó teljes idejű nappali képzésben részt vevő hallgatók száma nem haladja meg a 35 főt;
- a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók és kutatók közül legalább három az egyetem doktori iskolájának a törzstagja.

Főiskolai karként az a szervezeti egység akkreditálható, amelyen

- a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma eléri a 35 főt;
- a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók legalább harmada rendelkezik tudományos fokozattal.

II.2. A személyi feltételek

A felsőoktatási intézmény rendelkezzen a feladatai ellátásához, folyamatos működéséhez szükséges állandó kutatói, oktatói karral, azaz az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább hatvan százalékát munkaviszony (/egyházi személy jogviszony), vagy közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztassa. [Nftv. 108.§ 11.] (Lásd még fent, I.2. pont.)

II.3. A tárgyi feltételek, infrastruktúra

A felsőoktatási intézmény rendelkezzen a képzéshez és a tudományos kutatáshoz szükséges tárgyi feltételekkel, azaz megfelelő épülettel, mely legalább nyolc évig a feladatainak ellátásához rendelkezésre áll [Nftv. 7.§ (2)] – benne a funkciók teljesítésére alkalmas szervezetszerű terekkel, mint előadóterem, műterem, szemináriumi helyiség, pálya, színpad, bemutatótér stb. –, intézményi könyvtárral, informatikai háttérrel, megfelelő hozzáférésekkel, laboratóriummal, kísérleti és gyakorlóhelyekkel, műszerekkel, nyersanyagokkal és más eszközökkel, valamint kollégiumi férőhelyekkel, sport és kulturális létesítményekkel, diákétkezési lehetőségekkel.

Művészeti és művészetközvetítő képzést folytató intézmény a létesítés időpontjától kezdve folyamatosan biztosítsa a képzés speciális infrastruktúráját, a képzési helyszín változtatása esetén

is az előzőleg akkreditált helyszín feltételeinek megfelelően, minimum a közoktatás ill. az OKJ-s képzéseknél megfogalmazott feltételek szintjén, az alábbiak szerint:

- a. A képzés igényei szerinti megfelelő nagyságú és fényviszonyokkal bíró műtermek, a szakágnak megfelelő akusztikájú és felszereltségű előadó-stúdiók, próbatermek.
- b. A zeneművészeti területen: megfelelő méretű hangszigetelt termek, megfelelő minőségű hangszerek, kortárszenei gyakorlatokhoz számítógépes és megfelelő elektroakusztikus berendezés, megfelelő kotta-, könyv- és hanghordozó állomány, zeneelméleti-történeti tárgyak tanításához akusztikai berendezés, kivetítő vetítésre alkalmas eszközök, tábla (kottavonalas is!)
- c. A vizuális művészeti képzésekhez szükséges önálló műhelyek, műhely-együttesek a hallgatói létszámhoz arányos területen, speciális gépi felszereléssel, eszközökkel, folyamatos alapanyag biztosítással a képzési programok megvalósításához.
- d. Speciális számítógépes háttérrel igénylő képzéseknél: létszámarányosan felszerelt stúdiók, médialaborok megfelelő számú gépi háttérrel és legális, a képzéshez illeszkedő programokkal való ellátottság biztosítása.

II.4. Az intézmény képzési kapacitása

Az új intézményre megállapított maximális hallgatói létszám (OH adat) számára a folytatandó képzések szakmai sajátosságait is figyelembe véve, biztosítva legyenek a jó minőségű felsőfokú képzés személyi és tárgyi feltételei.